

Opzet en inrichting Uitvoeringstafel Eindhoven Airport

1. Doel Notitie

Deze notitie beschrijft de opzet en inrichting van de Uitvoeringstafel Eindhoven Airport. De notitie bevat de opdracht, opzet, inrichting en werkwijze van de Uitvoeringstafel en vormt daarmee het kader waarbinnen deze tafel haar werkzaamheden uitvoert.

De notitie presenteert het vertrekpunt / de opstart van de tafel. Uiteraard kan het zo zijn dat naar gelang de uitvoering vordert of zich nieuwe ontwikkelingen voordoen ook de opdracht en opzet van de tafel wijzigt. De betrokken partners voeren in dat geval samen het gesprek over doorontwikkeling van de tafel.

2. Voorgeschiedenis

Op 28 oktober jl. heeft de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu (I&M), mede namens de Minister van Defensie, het kabinetsstandpunt over de evaluatie van de eerste fase van de ontwikkeling van Eindhoven Airport en het advies voor de tweede fase aangeboden aan de Tweede Kamer. Dit besluit is vervolgens door de Tweede Kamer aanvaard. Het besluit is inmiddels juridisch verankerd in de medegebruiks-vergunning 2016 tot en met 2019 voor Eindhoven Airport van 17 december jl. Kortgezegd kan Eindhoven Airport onder voorwaarden doorgroeien naar circa 43.000 vliegtuigbewegingen in 2019.

In de kern omvat het kabinetsbesluit de voorwaarden, zoals opgenomen in het Aldersadvies van 21 juli 2015¹. Het kabinet heeft aan het Aldersadvies een aantal nadere hinderbeperkende maatregelen toegevoegd:

- Op jaarbasis gelden maximaal gemiddeld 4 geplande vliegtuigbewegingen per dag tussen 23.00 – 23.30 uur, conform het Aldersadvies. In deze periode geldt voor de jaren 2016-2017 een maximum van 5 geplande bewegingen per dag, voor de jaren erna een maximum van 6 geplande vliegtuigbewegingen per dag;
- De in het Aldersadvies opgenomen groei wordt deels afhankelijk gesteld van het aantal gerealiseerde vliegtuigbewegingen na 23.00 uur. Een deel van de groei, te weten 1.500 vliegbewegingen wordt pas toegestaan indien in het voorafgaande jaar het aantal gerealiseerde vliegtuigbewegingen na 23.00 uur niet meer bedraagt dan op jaarbasis maximaal gemiddeld 3 per dag. Dit komt voor de jaren 2016, 2017, 2018 en 2019 neer op de navolgende jaarlijkse maximum aantallen vliegtuigbewegingen (vtb):

¹ Voor de exacte tekst wordt verwezen naar het Aldersadvies d.d. 21 juli 2015 en het Kabinetsbesluit

2016	2017	2018	2019
33.500	35.500 onvoorwaardelijk 1.500 voorwaardelijk* 37.000 maximaal *: gerealiseerde aantal vtb tussen 23.00-24.00 ¹ uur in 2016 was niet meer dan 3 per dag gemiddeld op jaarbasis ¹ Conform het Aldersadvies mogen er geen vluchten worden ingepland die landen na 23.30 uur.	39.000 onvoorwaardelijk 1.500 voorwaardelijk* 40.500 maximaal *: gerealiseerde aantal vlb tussen 23.00-24.00 uur in 2017 was niet meer dan 3 per dag gemiddeld op jaarbasis	41.500 onvoorwaardelijk 1.500 voorwaardelijk* 43.000 maximaal *: gerealiseerde aantal vlb tussen 23.00-24.00 uur in 2018 was niet meer dan 3 per dag gemiddeld op jaarbasis

- Er wordt een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd naar flankerende voorstellen om overlast in de regio verder terug te dringen. Dit onderzoek zal zich niet alleen op de periode tot 2020 richten, maar ook op de periode daarna;
- In de toekomst blijft de hinderbeleving gemonitord door middel van het periodieke reguliere GGD-gezondheidsonderzoek. Samen met de GGD en het RIVM zal er, mede op verzoek van de regio, door het rijk worden gewerkt aan een standaardset vragen, die kan worden meegenomen bij de periodieke reguliere GGD-gezondheidsonderzoeken;
- Begin 2016 zal een evaluatie van de vliegroute 1b starten. De klachten van de bewoners van Wintelre worden in deze evaluatie betrokken. Dat betekent dat ook de geluidsoverlast van andere activiteiten in beschouwing wordt genomen.
- Op 1 december jl. heeft de Tweede Kamer de motie Hachchi/Van Helvert van 24 november 2015 aangenomen. Daarin is de regering verzocht om minimaal € 200.000 bij te dragen aan een op te richten Leefbaarheidsfonds Eindhoven Airport, en zo mogelijk dit bedrag te vergroten om zo de combinatie wonen en vliegen rondom Eindhoven Airport voor mens en milieu acceptabel te houden.

Eén van de aanbevelingen uit het Aldersadvies is om voor de periode 2016 t/m 2019 het luchthavenoverleg voort te zetten:

- daartoe een Uitvoeringsoverleg (geen onderhandelingsstafel) in te stellen,
- het kabinetsbesluit als een gegeven te beschouwen en als niet onderhandelbaar uitgangspunt te respecteren,
- met die partijen die de kaders van het kabinetsbesluit als opdracht accepteren, en
- met een in het advies nader omschreven agenda.

In haar besluit van 28 oktober 2015 heeft het kabinet dit advies overgenomen. Met de kanttekening dat alle partijen die deelnemen aan de Alderstafel Eindhoven ook worden uitgenodigd deel te nemen aan de Uitvoeringstafel.

De hierboven geschetste randvoorwaarden zijn onderdeel van het voorstel dat voor u ligt.

Op 19 augustus 2015 hebben de gemeentelijke partijen en de provincie Noord-Brabant in een brief aan de heer Alders een oplossingsrichting aangedragen voor het regionaal draagvlak en verdere ontwikkeling van de luchthaven. Deze partijen onderkennen het belang van een verdere groei van de luchthaven en achten het, mede gelet op de politieke realiteit, van belang als overheid om een eendrachtige koers te varen ten aanzien van de uitvoering van de 2de fase in de ontwikkeling van de luchthaven. De regio geeft verder aan het voortouw te willen nemen in de organisatie van het uitvoeringsoverleg.

Alle partijen aan de Alderstafel, met uitzondering van de Brabantse Milieufederatie (BMF) en de Vereniging Belangenbehartiging Omwonenden Welschap (BOW), hebben aangegeven het door de Tweede Kamer overgenomen kabinetsbesluit te accepteren als een gegeven en uitgangspunt.

Consultatieronde vervolgtafel

Gedeputeerde Van der Maat (vertegenwoordiger namens de provincie aan de Alderstafel) heeft het initiatief genomen om een start te maken met de opzet en inrichting van de Uitvoeringstafel. Een externe procesbegeleider heeft in de maanden november en december 2015 daartoe interviews gehouden met de betrokken partijen, en heeft hun meningen, visies en verwachtingen met betrekking tot de opzet en inrichting van de Uitvoeringstafel in beeld gebracht. De belangrijkste bevindingen die zijn opgehaald, zijn hieronder kort samengevat:

- Heldere opdracht/rol voor de Uitvoeringstafel. De Uitvoeringstafel is geen onderhandelstafel: het kabinetsstandpunt is uitgangspunt.
- De Uitvoeringstafel ziet op uitvoering van het kabinetsbesluit en stelt kaders vast voor de innovatieve Roadmap voor ook de periode na 2020.
- De Uitvoeringstafel adviseert aan het bevoegd gezag (Staatssecretaris I&M en Minister Defensie).
- De Uitvoeringstafel kent een simpele en transparante overlegstructuur: één kleine, bestuurlijke uitvoeringstafel o.l.v. een onafhankelijk voorzitter en ondersteund door een secretaris; de tafel komt 4 keer per jaar bijeen.
- Onder verantwoordelijkheid van de Uitvoeringstafel werken maximaal twee werkgroepen (Uitvoering en Innovatie) waarin alle partijen zijn vertegenwoordigd:
 1. De werkgroep Uitvoering richt zich op uitvoering van het kabinetsbesluit;
 2. De werkgroep Innovatie richt zich op de totstandkoming, in co-creatie, van een innovatieve Roadmap voor ook de jaren na 2020. De werkgroep Innovatie kent een brede samenstelling, waaronder in ieder geval ook de TU/e.
- De Uitvoeringstafel heeft een onafhankelijke voorzitter. Deze is een bruggenbouwer en verbinder.
- De Uitvoeringstafel heeft een secretaris, ondersteund door een administratief assistent.
- Er bestaat geen overlap of herhaling met de COVM. De COVM behoudt haar wettelijke rol.
- Een leefbaarheidsfonds dient ingesteld te worden. De funding van het fonds geschiedt door rijk, provincie, gemeenten en Eindhoven Airport, een en ander zoals beschreven in het Aldersadvies. Het is belangrijk dat het beheer van het fonds op een goede manier wordt georganiseerd.

Deze bevindingen vormen – tezamen met de elementen uit het kabinetsbesluit en TK-motie - belangrijke bouwstenen voor de opzet inrichting van de Uitvoeringstafel, waarvan de hoofdlijnen de navolgende zijn.

3. Opdracht

De Uitvoeringstafel Eindhoven Airport heeft als opdracht:

- Uitvoering te geven aan het besluit van kabinet en Tweede Kamer van 28 oktober resp. 1 december 2015 met betrekking tot fase 2 van de groei van Eindhoven Airport, waaronder in ieder geval de in het Aldersadvies van 21 juli 2015 genoemde onderwerpen:
 - De monitoring van de naleving van de afspraken rond de openingstijden;
 - De verdeling van de eventuele nog te realiseren milieuwinst indien het aantal bewegingen binnen de vergunde geluidruimte boven de 43.000 bewegingen uitstijgt (in de periode tot en met 2019);
 - Informatievoorziening;
 - Inventarisatie isolatie en monitoring van de uitvoering;

- Uitwerking en uitvoering van de 'innovatieve roadmap';
 - Leefbaarheidsfonds;
 - Afspraken over het vervolg van de monitoring van de gezondheidsbeleving;
 - Verduurzaming van de luchtvaart;
 - Monitoring van de ontwikkeling van het bestemmingspakket (inclusief herdefiniëring van zakelijke bestemmingen), hinderbeperking, bereikbaarheid en duurzaamheid;
 - Verdere optimalisatie van de routes: route 1B en de Standard Instrument Departures;
 - Sanering industrielawaai Vliegbasis Eindhoven en Eindhoven Airport door het ministerie van Defensie.
- Het uitvoeren van een onafhankelijk onderzoek naar flankerende voorstellen om de overlast in de regio verder terug te dringen.
 - De Uitvoeringstafel stelt de innovatieve Roadmap vast.
 - De Staatssecretaris van I&M en de Minister van Defensie ongevraagd en gevraagd te adviseren op voor de partijen belangrijke onderwerpen.

Het bespreken van groeiruin/cijfers (o.a. aantallen vliegbewegingen) van de luchthaven na 2019, maakt nadrukkelijk geén onderdeel uit van deze opdracht.

4. Opzet en inrichting Uitvoeringstafel Eindhoven Airport

De Uitvoeringstafel Eindhoven Airport bestaat uit een bestuurlijke Regiegroep en twee ambtelijke werkgroepen: de werkgroep "Monitoring van de uitvoering" en de werkgroep "Innovatie". Maatschappelijke partners die ook betrokken waren bij de Alderstafel wordt gevraagd op welke onderdelen van de uitvoeringstafel zij willen participeren. Via deze differentiatie kan hun inzet optimaal een plek krijgen. De looptijd van de Uitvoeringstafel is tot 1 januari 2020.

Bestuurlijke Regiegroep

Taak:

Draagvlak creëren voor en uitvoering geven aan de opdracht zoals onder 3 verwoord. Daarnaast faciliteert de Regiegroep de werkgroepen in de voorbereiding en uitvoering van hun taken. Naast de regierol binnen de uitvoeringstafel heeft de regiegroep ook een taak buiten de uitvoeringstafel, bijvoorbeeld als het gaat om advisering van het bevoegd rijksgezag of advisering richting bijvoorbeeld gemeenten en provincie.

Werkwijze:

De Regiegroep vergadert vier maal per jaar op basis van een werkprogramma. Deze vergaderingen zijn niet openbaar. De besluiten van de Regiegroep worden wel openbaar gemaakt. De voorzitter en secretaris communiceren over de gemaakte afspraken, waarbij transparantie van de besluitvorming geborgd wordt. De voorzitter en secretaris rapporteren bovendien jaarlijks aan de Staatssecretaris van I&M en de Minister van Defensie. Ook deze jaarverslagen zijn openbaar. Gemaakte afspraken en jaarverslagen worden openbaar gemaakt op in ieder geval de website 'Samen op de hoogte'.

Inbreng van expertise en opvattingen van maatschappelijke partners is voor de bestuurlijke regiegroep en de twee werkgroepen cruciaal. Bij de opstart van de tafel wordt in ieder geval de partners die ook vertegenwoordigd waren bij de Alderstafel gevraagd op welke onderdelen ze willen participeren. Met name de onafhankelijk voorzitter van de Regiegroep speelt een centrale en verbindende rol om juist deze partijen bij het proces aangehaakt te laten blijven. Dit zal onderdeel van de opdracht aan de voorzitter uitmaken.

Het gaat dan om:

- de Brabantse Milieufederatie (BMF)
- de Vereniging Belangenbehartiging Omwonenden Welschap (BOW)
- Brainport Development
- de Brabant-Zeeuwse werkgevers (BZW)

Startpunt voor álle bij de uitvoeringstafel betrokken partijen moet zijn dat de opdracht, gestoeld op het besluit van kabinet en Tweede Kamer, als een gegeven wordt geaccepteerd zodat we samen kunnen werken aan de realisatie van de opdracht. De Regiegroep kan besluiten ook andere partijen, instanties of deskundigen bij gelegenheid uit te nodigen. In haar eerste vergadering stelt de Regiegroep een werkprogramma vast. Voor de verschillende onderdelen van het werkprogramma wordt aangegeven welke rol de regiegroep binnen (en buiten de tafel) kan en wil nemen.

Inrichting:

De bestuurlijke Regiegroep Uitvoeringstafel Eindhoven Airport bestaat uit een onafhankelijk voorzitter, een ambtelijk secretaris en 7 vertegenwoordigers op het niveau van wethouders, gedeputeerde, CEO en directeuren. Dit zijn vertegenwoordigers namens de volgende deelnemende partijen:

- één vertegenwoordiger namens de gemeente Eindhoven;
- twee vertegenwoordigers namens de 'omliggende gemeenten';
- één vertegenwoordiger namens de provincie Noord-Brabant;
- één vertegenwoordiger namens Eindhoven Airport;
- één vertegenwoordiger namens het ministerie van I&M;
- één vertegenwoordiger namens het ministerie van Defensie.

Voorzitter:

De voorzitter is onafhankelijk. De Regiegroep benoemt de voorzitter.

Secretaris:

De secretaris is afkomstig van provincie/gemeente Eindhoven en werkt onder verantwoordelijkheid van de voorzitter van de bestuurlijke Regiegroep.

De secretaris treedt op als ondersteuner van de voorzitters van de werkgroepen Monitoring van de uitvoering en Innovatie; is tevens procesbegeleider van deze groepen en vormt daarmee een schakel tussen beide werkgroepen en de Regiegroep.

De werkgroep Monitoring van de uitvoering

Taak:

De werkgroep Monitoring van de uitvoering heeft tot taak het doen uitwerking geven aan het Kabinetsbesluit. Uit te werken onderwerpen zijn in ieder geval:

- evaluatie vliegroute 1b (onderzoek mogelijkheden ontlasting Wintelre);
- andere flankerende voorstellen inzake operationeel handelen op/rondom de luchthaven die overlast in de regio kunnen verminderen;
- monitoring hinderbeleving door onderzoeken (GGD/RIVM);
- eventuele nadere geluidsisolatieonderzoeken;
- onderzoek/monitoring naar luchtkwaliteit rondom de luchthaven.

Werkwijze:

De werkgroep bepaalt zelf de vergaderfrequentie en haar agenda, passend binnen het werkprogramma van de Regiegroep. De werkgroep ontwikkelt een programma ten behoeve van de monitoring van de uitvoering, die zij in overleg met de Regiegroep vaststelt.

Inrichting:

Om het bestuurlijke draagvlak in de regio zo groot mogelijk te maken, staat de werkgroep onder voorzitterschap van een bestuurder uit de omliggende gemeenten; niet zijnde de bestuurder namens de omliggende gemeenten in de Regiegroep, die wel aan de werkgroep zal deelnemen. Tevens is een andere bestuurder uit de omliggende gemeenten plaatsvervangend voorzitter van de werkgroep.

. Daarmee wordt in overleg met de regio en Regiegroep de inrichting van de werkgroep Monitoring van de uitvoering vorm gegeven.

De werkgroep kan naast de eerder genoemde maatschappelijke partijen van de voormalige Alderstafel, bewonersvertegenwoordigers uitnodigen. Bij bepaalde onderwerpen waarbij de specifieke inzet en deskundigheid van een onderzoeksinstelling wenselijk wordt geacht, wordt deze partij uitgenodigd. Daar waar sprake is van 'single ownership' met betrekking tot een onderwerp, is die betreffende partij verantwoordelijk voor de uitvoering.

Andere regiegroep-leden kunnen voor de inhoud van één of meer uit te werken opdrachten van de werkgroep aansluiten bij de werkgroep. Uitgangspunt hierbij is de inhoudelijke betrokkenheid van het uit te werken onderwerp. Hij/zij wordt bijgestaan door de secretaris van de Regiegroep, tevens procesbegeleider/plaatsvervangend voorzitter van de werkgroep.

De werkgroep kan besluiten subwerkgroepen in te stellen. De werkgroep-bijeenkomsten en haar verslagen zijn niet openbaar.

De werkgroep Innovatie

Taak:

Ter uitwerking van het werkprogramma van de Regiegroep heeft de werkgroep Innovatie als taak een innovatieve roadmap, waarvan de contouren zijn opgenomen in het Aldersadvies van 21 juli 2015, op te stellen en uit te werken en deze aan de Regiegroep ter vaststelling voor te leggen. Dit uiterlijk einde 2016/begin 2017. Binnen het kader van de Roadmap doet de werkgroep voorstellen die bijdragen aan de ambitie voor Eindhoven Airport als de meest innovatieve luchthaven en onderdeel van een slimme stad en duurzame, leefbare regio.

Werkwijze:

De werkgroep Innovatie bepaalt zelf haar vergaderfrequentie en agenda, passend binnen het werkprogramma van de Regiegroep. Vanwege de genoemde hoofdlijn 'Innovatie' (en duurzaamheid) heeft deze werkgroep een eigen dynamiek en tijdslijn. Als eerste komt de werkgroep met een Roadmap. Zij kan zich laten bijstaan door de TU/e. Vervolgens komt zij met voorstellen ter implementatie van de in de Roadmap ontwikkelde maatregelen en uitvoeringsacties aan de Regiegroep. Van de deelnemers van de werkgroep wordt een open, innovatieve, co-creatieve denk- en handelwijze verwacht waarbij gezocht wordt naar slimme, duurzame oplossingen. De werkgroep organiseert daartoe inspirerende bijeenkomsten en workshops. Uitgangspunt is dat de werkgroep alleen oplossingen voorlegt aan de Regiegroep, indien deze door de deelnemers van de werkgroep worden gedragen.

Inrichting:

De werkgroep staat onder voorzitterschap van de bestuurder van de gemeente Eindhoven en kiest zelf haar plaatsvervangende voorzitter. Andere regiegroep-leden kunnen voor de inhoud van één of meer uit te werken opdrachten van de werkgroep aansluiten bij de werkgroep. Uitgangspunt hierbij is de inhoudelijke betrokkenheid van het uit te werken onderwerp. Hij/zij wordt bijgestaan door de secretaris van de Regiegroep in zijn/haar hoedanigheid als procesbegeleider van de werkgroep.

Uitgangspunt is dat in deze werkgroep een open overlegplatform is, dat in beginsel voor een ieder openstaat en waarin in ieder geval dezelfde partijen participeren als in de werkgroep Uitvoering, aangevuld met kennisinstellingen, zoals de Universiteit TU/e.

De werkgroep kan besluiten sub-werkgroepen in te stellen. De werkgroep-bijeenkomsten en haar verslagen zijn niet openbaar.

Jaarlijkse algemene informatiebijeenkomst

Onder verantwoordelijkheid van de (voorzitter van de) Regiegroep wordt jaarlijks een informatiebijeenkomst voor Raads- en Statenleden van de bij de Uitvoeringstafel betrokken overheden georganiseerd. Daarin worden Raads- en Statenleden bijgepraat over de (voortgang van de) onderwerpen van de Uitvoeringstafel.

Budget Regiegroep en werkgroepen

De inrichting van de Uitvoeringstafel Eindhoven Airport wordt in een later stadium financieel uitgewerkt.

Leefbaarheidsfonds

Onder verantwoordelijkheid van de Regiegroep wordt een Leefbaarheidsfonds ingesteld. Doel van dit fonds is het inzichtelijk krijgen van maatregelen die een positieve bijdrage leveren aan de leefbaarheid rondom de luchthaven. De Regiegroep voorziet binnen een half jaar in een afwegingskader.

Het Leefbaarheidsfonds wordt gevoed door:

1. storting door partners van Uitvoeringstafel, en
2. de zgn. 'extensie-boetes'.

De Regiegroep voorziet binnen een half jaar na formele start in een afwegingskader en voorstel tot beheer van het leefbaarheidsfonds. Daarin worden o.a. de criteria benoemd waaraan de besteding van de leefbaarheidsfondsgelden dient te voldoen.

De opdracht voor de opzet/beheer van het leefbaarheidsfonds is gekoppeld aan de onafhankelijk voorzitter van de Regiegroep.

De organisatie en het beheer van het leefbaarheidsfonds zal eveneens binnen een half jaar vastgesteld worden door de Regiegroep. Dan wordt ook besloten of reeds bestaande initiatieven op het gebied van leefbaarheid (o.a. de werkgroep leefbaarheid, stichting milieufonds en www.samenopdehoogte.nl) onderdeel uitmaken van het nieuw op te zetten leefbaarheidsfonds.

5. COVM Eindhoven

De Commissie Overleg en Voorlichting Milieuhygiëne (COVM) heeft, in tegenstelling tot de Uitvoeringstafel, een wettelijke status en adviseert aan de minister van Defensie. De belangrijkste taken van deze commissie zijn het bijhouden/verbeteren van het klachtensysteem, klachtenbehandeling, geluidhinderrapportages ("Samen op de hoogte") en informatie-uitwisseling. Met het oog op een heldere taakverdeling tussen de Uitvoeringstafel en de COVM, wordt de COVM op de hoogte gehouden van de onderwerpen die aan de orde zijn bij de Uitvoeringstafel.

In navolgend schema zijn de taken van de Uitvoeringstafel en de COVM naast elkaar gezet.

Taken Uitvoeringstafel	Taken COVM
Uitvoeringgeven aan het Kabinetsbesluit:	Gevraagd of ongevraagd advies aan de Minister van Defensie m.b.t. milieu (m.n. geluidhinder)
Evaluatie vliegroute 1b	Toezen op klachtenbehandeling
Voorstellen inzake operationeel handelen op/rondom de luchthaven die overlast in de regio kunnen verminderen	Beoordelen van klachtenoverzichten, analyses, trends
Monitoring hinderbeleving door onderzoeken (GGD/RIVM)	Bijhouden/verbeteren klachtensysteem
Eventuele nadere geluidsisolatieonderzoeken	Bijhouden/verbeteren website "samen op de hoogte"
Onderzoek/monitoring naar luchtkwaliteit rondom de luchthaven	Informatie-uitwisseling tussen verschillende partijen
Opstellen Innovatieve Roadmap	Voorlichting

6. Inrichtingsschema

